

"Tehkää jotain!"

Toinen Perkele nyt elokuvateattereissa

Teksti: Pilvi Meriläinen
Kuvat: Oy Bufo Ab

Jörn Donner (ohjaajina myös Jaakko Talaskivi ja Erkki Seiro) ravisuttivat suomalaisia 46 vuotta sitten kulttielekuvallaan Perkele! Kuvia Suomesta (1971). Sen pääosassa on Suomen kansa vuonna 1970. Se esittelee maamme sellaisena, miten dokumentissa haastateltavat sen tuolloin näkevät: paskana maana, jossa ei kannata tehdä töitä, koska palkkaa ei tule tarpeeksi. Ruotsi on paljon parempi. Elokuvan alkuperäinen versio sai Valtion elokuvataarkastamon hyväksynnän vasta helmikuussa 1986.

Elokuvan jatko-osaa saatiin odottaa tähän asti, mutta nyt se on elokuvateattereissa.

Perkele 2 - Kuvia Suomesta (2017) on läpileikkaus 100-vuotiaasta Suomesta, ja sen peruskysymys Jörn Donnerin sanoin kuuluu: Kannattaako nykypäivän Suomessa asua, elää, naida, kuolla?

Tuntemattomia ja arkipäivää

-Keskustelin elokuvan tuottajien Misha Jaarin ja Mark Lwoffin kanssa siitä, että on kulunut pitkä aika Perkele! Kuvia Suomesta-elokuvasta, ja Suomi on muuttunut. Se kehittyi tuotannoksi, Jörn Donner kertoo.

-Aikomuksenani oli ensin tehdä samanlainen elokuva kuin edellinen on - haastattelemme samoja ihmisiä, mikäli he ovat elossa. Niin teimme, mutta sitten leikkausvaiheessa huomasi, että olin keskittänyt erityisesti tuntemattomiin suomalaisiin ja arkipäivän asioihin.

Elokuvaa tuli myös sydänleikkaus, joka Donnerille tehtiin keuhkolla 2016.

-Pitkän tappelun jälkeen lopputulos on jotenkuten tyydyttävä, hän naurahtaa.

Valtava muutos

Jörn Donner halusi näyttää toisenlaisen Suomen.

Perkele 2 - Kuvia Suomesta on hänen mukaansa yritykseen kuvata sitä valtavaa muutosta, joka maassamme on tapahtunut 46 vuoden aikana. Elokuvassa jalkaudutaan nyky-Suomeen ja haastatellaan tämän päivän suomalaisia politiikasta, ajankohtaisista tapahtumista ja ilmiöistä. Vierailaan kymmenissä tapahtumissa Seinäjoen Tangomarkkinoilta Weekend-festivaalille ja SM-pilkkikisoista Suvisuuroihin. Perkele 2 pyrkii myös analysoimaan Tornion kautta vuosina 2015-2016 saapuneen suuren turvapaikanhakijajoukon tilannetta.

Kuva: Rafael Donner

Kertomuksen keskiössä on kuitenkin ohjaaja.

-Minulla on ollut tapana tehdä filmejä, joissa on pitkää kuvaa ja toisenlaista todellisuutta. Perkele! Kuvia Suomesta (1971) sykkähdyttää yhä kaikkein pornoineen, vaikka en siitä (pornosta) hirveästi pidä. Se pätee edelleen loistavana kuvauksena sen ajan Suomesta.

-Suomi on muuttunut. Tämä uusi Perkele on toisenlainen.

Perkele!

Donnerin mieleen on muun muassa jäänyt elokuvassa oleva Kyyjärvi-tapaus - pieni paikkakunta ja sen ihmiset.

-Heidän suhtautumisensa maahanmuuttajiin on aivan toisenlainen kuin se klisee, jonka usein kuulee poliittisista piireistä - että maahanmuuttajia aina vastustetaan. Se voikin olla päinvastoin. Se oli mielenkiintoista, ja se todistaa, että kansan mielipide on erilainen kuin poliitikkojen. Mutta se ei vaikuta poliittiseen päätöksentekoon, koska päättäjät tukevat eräänlaista puolirasistista maahanmuuttopolitiikkaa.

Miltä nykypäivän Suomi näyttää?

-Suomi on rikastunut valtavasti. Autottomasta Suomesta on tullut autoileva Suomi. Suurin osa kansasta voi ja elää erittäin hyvin.

-Olen asenteeltani eurooppalainen kosmopoliitti ja joskus tuntuu siltä, että pitäisi välittää enemmän siitä mitä

ulkomaailmassa tapahtuu. Onhan Suomessa hieman lintukotomaista, mutta olemme yhteyksissä maailmaan.

Perkele 2-elokuvan yksi viesti on se, mihin se päättyy: Tehkää jotain!

-Aktiivisuus on hyvin tärkeää. Se pätee myös minuun, Jörn Donner sanoo.

Kannattaako nykypäivän Suomessa asua, elää, naida, kuolla?

-Kaikki eivät pysty siihen vastaamaan... tai halua, hän vastaa arvoituksellisesti.

Perkele 2 sai ensi-iltansa syyskuussa Rakkautta & Anarkiaa-festivaalilla. Syksyn aikana sitä esitetään festivaali- ja erikoisnäytöksissä ympäri Suomen. Se on osa Suomi 100-juhluvuoden ohjelmaa.

Tuttu musiikki uusina esityksinä

Perkele 2 linkittyy edeltäjänsä myös musiikin kautta. Musiikin alkuperäiseen elokuvaan sävelsi M.A. Numminen, joka sai työstään valtionpalkinnon. Kappaleet sanoitti Jarkko Laine Jörn Donnerin antamien yhteiskuntakriittisten aiheiden pohjalta. Uudessa Perkele-elokuvassa nämä kappaleet kuullaan uusin sovituksin ja uusin, tämän päivän artistien esittäminä (Ismo Alanko, Yona, M.A. Numminen). Sovitukset kappaleisiin on tehnyt Pedro Hietanen.

Kuva: J-P Passi

Tulossa romaani ja elokuva Ingmar Bergmanista

-Minulta ilmestyy romaani helmikuun alussa. Teen myös pienimuotoista muistoelokuva Ingmar Bergmanista. Ensi vuonna hänen syntymästään on sata vuotta - 14. heinäkuuta 2018. Minua pyydettiin mukaan uuteen ruotsalaiseen Bergman-tuotantoon, mutta mieluummin teen tämän oman elokuvan, Jörn Donner kertoo.

Perkele 2 nyt elokuvateattereissa

Kuva: J-P Passi